

VENTA
30 exemplars 1 pesseta

Un número solt
5 cèntims

ADMINISTRACIÓ
Carrer de Ponent, 1, 1.º
(Busó baix à la escala)

Surt à llum puntualment
tots los divendres.

SUSCRIPCIÓ
ESPAÑA
Un trimestre 1 pesseta

EXTRAÑOER
Un trimestre 2 pessetas

LAS SUSCRIPCIONS
se pagan per adelantat

Los pagos poden ferse
en sellos de 15 cèntims
ó en timbres
especials pera periòdichs

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL

EXAGERACIONS BOULANGERISTAS

Aixis voldrian veurel sos contraris
à quins lo seu renom dona desvaris.

Y en cambi sos parcials tant l' enalteixen
que un ronsal y morrallas se mereixen.

*Lo poble lliure que son dret pregona
jamay té de lluytar per cap persona.*

TRIFULCAS REALS

Lo telégrafo nos ha portat aquestos darrers dies una colla de notícies de sensació referents a un sol assumptiu.

—Lo príncep Rodolf, hereu de la corona de Austria, ha mort d'un atach de feridura.

—Lo príncep Rodolf ha mort de desgracia en una cassera.

—Lo príncep Rodolf s'ha suicidat.

—Lo príncep Rodolf ha mort en desafío.

—Lo príncep Rodolf ha sigut mort per un pare quina filla havia deshonrat.

Ab tan diferents morts anunciadas en un sol individu casí estich tentat de creure que aquest hereu d'emperador devia tindre set vidas, com los gats, encara que, també com ells, no puga morir més que una vegada.

Y l'he comparat ab los gats, perque no dupto que sa mort, realitzada per qualsevol de las causas abans dits, haurá sigut efecte d'alguna real gatafa. Y dihem real perque l'xicot era tutor rey y emperador.

Lo que es cert es que de primer volia dirse que l' príncep Rodolf havia mort d'un atach de feridura (apoplegia) y que per haverse descubert més ó menos la patota ara 'ls metjes reals han determinat declarar que s'havia suicidat en un accés de bojeria.

Si aquest dictamen oficial es veritat... ¡bon pervindre esperava als austriacs y húngaros, destinats a ser súbdits d'un rey tocat del bolet! Y si aquest dictamen no es cert, y sols s'ha emittit per conveniencias d'Estat... ¡reira de bet ab lo favor que aixó fa a las monarquias!

A un hereu de rey dirli que es boig per verks favor... ¡que tal será ell! De favors d'aquestos ni l'mateix Noy de Tona n'admet. Es precis estar destinat a rey pera disfrutar sens deshonra de tals mercés.

Mes deixem lo de suicidi y bojeria a un recó y anem a lo de la mort en desafío.

Segons contan... las crónicas, una princesa de la casa Ausperg, se troba indisposada, subratllant la paraula, igual que nosaltres, los periódichs d'Austria que donan la noticia. Aixó fa maliciar que la indisposició principessa está destinada a durar nou mesos, si va de la cosa.

Donchs be, lo telégrafo diu que 'l germá d'aquesta princesa indisposada ha mort en desafío al tal Rodolf, d'una bala al cap. Allá ell es las atreguin, que a mí no m'hi va ni m'hi ve.

L'altre extrém que presenta al hereu de rey y emperador mort a má d'un pare olés, diu que 'l bavio real estava enamorat de certa filla d'un guardabosch, a la que va buscar y estava ja trobant las pessigollas del amor, quan lo pare de la nova va presentarse, y sense dirli jota, manobrel li clavó un tiro al cap que li ha fet vindre ample la corona del imperi d'Austria-Hungria.

Ara ja saben mos llegidors totas las notícies circuladas fins avuy respecte a la mort del hereu del tron d'una de las grans potencias d'Europa. Ells ne pendrán lo que n'vullguin, per mes que ja estich veyent cap a quin cantó se decantarán, que será pel mateix que a mí m'semba. ¡Comensem ja a saberla tan llarga 'ls súbdits tractantse de las majestats!

Lo cert es que 'l futur emperador Rodolf es al cel, —allí 's voldriam a tots, —y que en la seva mort hi ha hagut alguns real gatafa que no s'explica aixís com aixís als tontos, miserables y paganos pobles productors.

HERODICITATS

Pera continuar los feix sobre lo succehit a Tarrasa, dissapte se trasladó a de nostres col·laboradors a aquella ciutat, a fi de recullir notícies sobre 'l terreno dels mateixos aconteixements.

Segons se diu, sembla que 'l diputat provincial Alfons Sala, fill del celeberrim fabricant d'aquest apellido, demaná al Sr. Gobernador de la provincia, en sa visita a aquella ciutat, permis pera fer una agalada a trotze y motxe d'alguns politichs d'ideas avansadas y treballadors del Ateneu Obrer, pensant tal vegada que aixís podria salvar la requirita y ridicula existencia de la Caixa dels morts, de la que 's senyors Sala ne son los primers partidaris. Se ateyeix que 'l Sr. Antunez, que no trobá més que mostrás de deferencia y respecte per tot-

arrés ahont passá, va tindre 'l bon sentit de ni fer cas de tan inconvenients insinuacions, escoltantse alló com si li hagüés dit un difunt.

¡Ay Sr. Sala! Cregui que va per molt mal camí, si es cert que aconsellá més presons a la primera autoritat de la provincia respecte de Tarrasa, punt ahont precisament las excesivas presons injustas que s'han fet están minant la tranquilidat pública y la conciencia del caciquisme, si es que 'l caciquisme pot tindre conciencia.

Dimecres a la nit acudí la mateixa gentada a la plassa a sentir cantar als noys, més com no hi comparegué la Guardia civil, la cosa no se enfiló tant de bon tros com los dias anteriors, y ja 'l dijous no hi comparegué tanta gent, al veure que la autoritat local si hi ho fetxava corre, que es per ahont devia haver comensat si no hagüés volgut provocar aquestos successos. Després s'ha dit que 'ls civils estavan apostats pels terrats y casas dels voltants de la plassa, esperant la ocasió o la senyal pera ametrallar al poble y a las criaturas que cantavan.

Francament, se 'ns resisteix d'empassar tal intenció, per més que en materias d'autoritat desbordada se n'hagin vist de pitjors. Lo cert es que si algun caciquillo acorricat tal monstruositat, lo projecte no passá a ferse efectiu, tement sens dubte las conseqüencias.

Quedava ja dijous a la nit casi del tot neta la plassa, quan pels carrers alguns noys que anavan a estudi, trobaren al passeig a un fundador de la Caixa dels morts que havia estudiat per capellá, y un brivall li cridá flavat.

Se doná 'l tal per aludit, y girantse, amenassá al noy. Aquest li repetí tres ó quatre vegadas lo mateix mot, y llavors l'ex-aprenent de sant, practicant devotament la doctrina cristiana, se tregué una pistola ó revolver y tirá 'n un tiro al noy. Com si aquest tiro hagüés sigut una senyal convinguda, comparegué immediatament la Guardia civil atropellant-hi tot a cops de culata y dedicantse a agafar criaturas. Com succeheix casi sempre en aquestos casos, los brivalls de las cançons se donaren bona manya a escabullirse y la Guardia civil n'agafá una trentena... dels curiosos que no s'dongueren manya a fugir per no haver fet res. De la trentena de noys agafats per la honermeria ne resultaren la major part fills de burgesos flavats ó caixistas enterrats.

Está destinat que a Tarrasa sempre ho pagui lo just pel pecador en materia d'agafats. La Guardia civil acompayá després a casa seva al esquit de capellá heroe del tiro, privant aixís de que ningú li tornés lo cambi de tan floable acció. En cambi va agafarse a un ciutadà pel delict de treure d'entre las mans d'uns gossos flavats un noy a qui estavan donant una solemne lliçada. ¡Ah valents! Com os tocarán los talons al castell, lo dia que tingüeu d'héuretelas cara a cara ab homes, sense Guardia civil que os defensin!

Lo republicaníssim alcalde Sr. Domingo, masó per tots quatre costats, y obrant tan masoníicament com podriam ferho en Savalls, lo pare Caixal y 'l mateix infalible Pío IX si fossin vius, aná a la presó al saber que hi havia agafats fills de burgesos, y per la roba que portavan fe la tria de sa culpabilitat, fent posar en llibertat desseguida als que anavan n'és ben vestits, y deixant a la garriola fins l'endemá al vespre als que portavan brusa y esperdenvas. Y aixó es democracia, Sr. Domingo? Ja fora hora que posés fi als seus desaccerts com autoritat, y 's recordés de que las ideas liberals que diu professor li imposan molt diferent conducta de la seguida fins avuy en las qüestions de Tarrasa. Miris que a vostó lo caciquisme l'ha ben embarcat possent lo una pendent de perdició, y que 'l dia que toquin a saldar comptes lo deixarán a la estacada, y que...

Dispensí, Sr. Domingo, dispensí; no me n'adonava que estava picant en ferro fret. O, lo que es lo mateix, en possibilitats.

Prou per avuy y fins a un altre dia.

UN CONGRÉS DE DONAS

Ab motiu de la Exposició Universal de París que avuy a celebrarse aquest any, tindrà també lloch en la capital francesa un congrés de donas que promet ser bastant notable.

La seva organidora, Mlle. Maria Derainnes, ha rebut adhesions de diferents països, sent, després de Fransa, Italia lo primer punt

ahont ab més entusiasme s'ha acullit la idea, seguint luego en importancia las adhesions de Inglaterra y en tercer lloch las dels Estats Units d'America.

D'Espanya no cal parlarne. Aquí la dona deiseula anar a missa y al rosari de la aurora si es pobre, ó als toros y a visitar convents si es rica.

Aquest congrés s'ocupará de procurar alguns drets politichs y civils per la dona, de la qüestió dels salaris, de la prostitució y de la protecció a la infancia.

Segurament que no anirá aquest congrés tan lluny en demanar com correspon tractantse de la dona, ser a qui casi 's negan tots los drets que l'home disfruta, més ó menos segons sa posició; mes algo val lo comensar, y ja es hora de que l'home 's cuidi de dignificar a la dona procurant arrancar sen cos de la prostitució y sa conciencia de la hipocresia y del fanatisme religió.

Estarem a la mira de lo que passi en aquest congrés, pera en son dia enterarne a nostres llegidors.

CARTAS DE FORA

Cornellá 7 Febrer 1888

Molt senyor meu: Sabré que ahir, dia de la Candela, passé una escena que cridá molt l'atenció a tota quanta la presenciaren, entre 'l vicari Joanet Macó (a) Poca solta y 'l president de la societat librepensadora d'aquest poble. Lo vicari, al tornar de donar la benedictio mística a una mallela, veié a dit president desde una llarga distancia pel camí mateix que s'havien de topar; donchs dit president, pensant lo que podia resultar, li vingué molt bé de dirigir-se a un hortet ahont un amic seu treballava, que dista del camí justos deu metres quaranta centimetres, mantenint relació 's dos referent a planters de pebrots y tomàtchs; donchs lo Joanet Macó (a) Poca solta, aixís que acabá de passar una cinch ó sis pessos s'adoná d'ell y dirigintse a la comitiva que portava digué:—Atto, y adelantantse un pas se gira de cara a dit president ensenyantli 'l pot de la confitura y li digué:—Feu lo favor de treureus la gorra! feubo per Deu y l'aludit, no tornantli conteste, feu lo seu curs anantse, y com lo vicari Poca solta veié que anava quedant assat li torná a dir que 's tregues la gorra y al veure que no 'n podia sortir ab la seva, allavors ab grans crits de rabia y ple de ira digué ab tota la seva veu:—Ea l'home me escandalós del poble.

Aixó lo que ho sentírem no pogueren menos que dir:—Estaríem ben poca solta.

Com si ningú li hagüés sentit la veu, allavors tot sol se dirigí a 'l altre company del hort fentli la pregunta per donó tres vegadas de si tenia de testimoni com aquell no s'havia volgut treure la gorra, y 'l últim li contestá:

—No hi viat res lo.

Si res y rabia tenia abans, a molts més graus pujá llavors dihent:

—Veyeu, veyeu, tots iguals.

Habentse de determinar a anaven buitzonats y sent una bufelica pujant las pujadas de cap a casa seva, que si 'l hagüessim pogut veurer 'l hagüerem comparat com las arrietas dels carros quan pugen vuytants quintars de pes.

Sens més rebí 'l saludu del S. S. y amic.

V. G.

Alcover 4 Febrer 1888.

Apreciat amic: Haig de ferli sapiguer, perque ho faasi extensiu a tots los llochs de La TRAMONTANA, que el vehi poble de Mils hi ha un roch tort que val una hostia y que fa cada barbaritat que cante las abollas millor que no las cantas ell; l'altre dia assistint a un enterro; puig com 'l home atubon que está un poch tocat del colze, devia alzar una mica massa 'l calze y va fer quintes.

Lo pobre pastor se entrefí d'iversions innocents! dihent a las ovelles de son renat que si han de menester ous pera posar floccats ell ne té de molt grossos... de la cloaca molla pera vendre. Ara no malichin, puig me consta que cris farán de tota mena, com també sab agafar una aixada y en companyia de tres ó quatre vehinas anar a conrear la terra... y mentre que elles están remenantse y per consegüent mirant al cel ab la cara que no més te un ull, ell, posantse-li de frente, las hi fa accions que elles califfien de letjias, pero que yo crech que no 's reduheix més que a solguer passar lo temps jugant a caball-salt, a quó loch está molt aficionat lo tal rector. Mes ellas presenten en aéro, s'hen excusats de tal manera, que ja no 'a trobe ni una per un ull de la cara que vulgui conrearli la pessa, encara que ell pensa que per ferho sol prou bones mans té.

Aquest dia, en lo moment de casarlo, va emprendre a jo veyre a qui devia una quans quintars de palla (materia prima de la qual fa un gran consum) dihentli que si no li feya franch del deute no 'l casava; a qual petició accedí l'ove, puig tal proposició fetx en aquells critiche moments, lo subia de tal manera, que no tingué gosar de entornarsen a casa desairats ell, la núvia y l'acompanyament.

Es necessari que T nou arquebisbe que entri a Tarragona se prengui la molestia de dar unas estirodadas a las alas del onch de Mila, porque es facil que quan li talli caro pera demorar, se cali en las personas de nos feignimos, principalmente en l'infelice mestre, que avuy per avuy ja l'está fent bianch de totas sas iras y rencomias.

(Disposi de son segur servidor, y amich
PER TARRAGÓ

LA SOLIDARITAT

En la liberal Tarrasa, ciutat heròica é instructiva, en situació efectiva, se troben obrers honrats, que, ferits per la calumnia de gent dèpota y malvada, de sa llibertat ayuada fa temps se veuben privats.

Sen quinze obrers laboriosos que estan dotats per Natura de conciencia nota y pura bondat, virtut y honradat, que han omès lo sol delice d' haver sapigut uoise, per educarse é instruirse com bons amants del progrès.

La burguesia, composta d' homes sense cor ni entranyas, ha posat totas sas manyas per satisfer lo seu gust; y en tant aqueles obrers dignes totas las iras sufrenen dels tirans que s' envileixen donantlos castich injust.

Mes si hi ha butxins indignes que ab se desgracia fins gosan y fentils sufrir, a proposan humillar lo seu valor, tambe tenen companyia nobles que la amparan en sas penas, y ab consola de totas menas los animan de bon cor.

Puig si la burguesia desitjan fer succumbi als proletaris, tractantlos com presilaris ab sos fets cruels é inhumans, los obrers d' intelligencia sas vifeas combatexen, y ab armonia s' uneixen y la ajudan com germans.

Aixis saben donar probes de que entre ells no hi ha ignorancia, y auxiliantse ab constancia tambe deixan demostrat que salvar sos infortunis saben ab noblesa insigne, baix la fórmula més digne que es LA SOLIDARITAT.

PERPET SIMPÉRIC

(Poesia llegida en la funció donada pel Centre Obrer Familiar de Barcelona a benefici dels presos de Tarrasa.)

Alguns periòdics s' han permès lo luxu, la broma ó la ignocentada de dir que la reyna regent d' Espanya havia rebut las insignias del grau 33 de la ordre masònica.

Y desseguida han vingut los conservadors y la carcas a desmentir indignats aquestas afirmacions.

Conformes, apreciats apagallums. Y consti que a mi encara m' rebentaria més que a vosaltres la noticia si fos certa.

Perá profundisar més la divisió entre carlins, va a sortir a Madrid un periòdic absolutista dissident ab lo titol de *El Fusil*.

Me n' alegro del periòdic y del titol, porque sent los tiros ells ab ells, nos estalvian feyna als liberals.

Y un altra consideració m' entusiasma ficantme en la publicació de *El Fusil*.

Que la carlins van a deixar probat que no saben argumentar més que ab lo fusell.

Y encara contra indefensos.

Lo gubern prussiá ha presentat un projecte en aqueles Cortis pera que s' augmenti en tres milions més de marchs al any (15 milions de rals) lo jornal del rey d' aqueila nació.

Ja m' agradaria veure una huelga per no accedir los amos al augment de jornal d' algun rey.

No més que pel gust de veure si en aquest cas la autoritat, per no perdre la costum, també s' posará de part dels capitalistes...

Disssapte y diumenje passats se celebraren meetings públics a Sant Feliu de Guixols y Palamós, en los quals nostre Director J. Lluanas y l'amich F. T. Marmol prengueren part exposant las teorías d' emancipació humana dintre l' més pur criteri radical socialista y lliurepensador.

L'entusiasme que despertaren en aqueles poblacions prova que l' Baix Ampurdá está destinat a desempenyar bon paper en las futuras lluytas que tenen d' establir la justícia social en la terra.

Ja va lo general Salamanca de gobernador de Cuba.

Al fi l' Govern tenia de posarse a cubert de sa independéncia política.

Y s' omplirà una vacant de Capità General ab en López Domínguez.

Ara m' comenzo a convence de que la política fusionista es d' atracció.

Lo Govern se troba ab molts dificultats pera nombrar los senadors vitalicis, a causa d' haverhi molts més pretendents que plassas vacants.

Igual que succehis pera entrar a escombrar los carrers.

Y pera ser ministre.
Per un empleu trobar desde l' més noble al més vil, per cada un que se n' pot dar lo pretanen més de mil.

Sembla un joch de coloms lo que está passant ab lo divorci del rey de Servia y la reyna Natalia.

Després de divorciarlos y desdivorciarlos que sé jo quantas vegadas, ara lo patriarca de Constantinopla ha tornat a declarar la nulitat del divorci.

Ab aquestas moralisadoras noticias y l' suicidi del príncep Rodolf poden anar aprenent los pobles.

Ab permis del Sr. Fiscal.

En lo Congrés s' ha dictaminat denegant lo permis pera processar al Sr. Pi y Margall per son manifest dient que no s' havia pogut fer la coalició ab en Zorrilla.

Y la fusionistas y la conservadors cantan gloria al rey en las alturas porque, segons ells, fan poch menos que perdonar la vida al Sr. Pi y Margall.

Y ho diuen tan serios, com si no sapiguessim que l' dia 23 del passat Janer va donarse indult general a la premsa, en lo qual tindria d' entrar lo Sr. Pi en cas de processarlo.

Pero senyors monarquichs, ¿volen fer lo favor de tonarnos lo ral?
(No ho han vist que no volém més comedia?)

A Granollers tingue lloch lo divendres últim una conferencia entre varios treballadors de dita vila y nostre amich I. Cuadrado, del qual sortí la iniciativa de celebrar un meeting, pera fer propaganda de las ideas sociológicas del proletari y anticarcatólica.

Pera dit meeting ha sigut invitat nostre director J. Lluanas, y com sempre está disposat a pegar garrotada a la gent negra, sense reparos accepta la invitació.

Preparitose los *gardinyeros* de Granollers que hi anirém carregats de desinfectants pera que l' cólera carcareligiós abandoni sa actitud rebelde.

Lo disssapte a la nit se celebrá una vetllada literaria-musical en lo local que ocupan las societats de *Obreros Tipógrafos* y *La Luz*, organizada per las mateixas.

La part musical estava confiada al jove Maymí, acompanyantlo en algunas parts las senyoretas Casals y Lloz y l' Sr. Rivas, que reberen unánims aplausos per la bona interpretació que donaren a las diferents pessas executadas a quatre mans. També l' professor de piano don Bonaventura Bayona, en obsequi a las societats, tocá una pessa de concert y l' preludi de *La Traviata*.

Los Srs. Labarta, Manzano M., Manzano

(J.) y Marsal foren molt aplaudits per la molta concurrencia com a just premi per lo be que cantaren alguns trossos d' ópera.

Com que alguns dels treballs llegits serán insertats en nostras columnas, nos abstenim per avuy de ferne menció.

Doném nostras enhorabona a las societats ditas per la organizació d' aquestas festas, puig a més de beneficiar la fraternitat obrera, las posan en condicions ventajosas a las que viuen en lo parvísitisme autoritari.

Lo Sr. Sol y Ortega s' ha proposat fer un gran acte de republicanisme pel próxim dia 11 de Febrer, fent que vingan comissions dels progressistas de Madrid y organisant un banquet (tiberi ó fartnera en llenguatje popular) de 3 ó 4.000 cubers.

Be fins aquí, pero no fora més convenient a las idees que l' republicanisme l' hagués demostrat com a regidor de Barcelona, no resultant una oposició de camandula la que ell ha fet tot sent *alcaldista de veras*, y que hagués sapigut oposarse ab molta més fermesa al derrotax de fondos comunals que tant impassible ó passivament ha contemplat?

En vosot hi ha alguns misteris que s' tindran d' aclarar... ja que l' ser republicà no consisteix en tiberis.

Una colla de disharats a qual més tontos projectan los anti-boulangieristas francesos al veure que l' ex-general ja se l' ha pujat a las barbas y al nas y a la punta dels cabells.

En cambi ni la oportunistas ni la mal anomenats radicals estan fent la verdadera feyna que l' podria combatre: moralisar las esferas del Gubern.

Mentres no fassin més que cridar contra una dictadura probable los que ja la exercexen positiva, es natural que, per odi al oportunisme y a la farsa fins avuy imperant en la vehina república conservadora, lo poble fassi un ídol de qui no tindria que ser en tot cas més que son servidor.

A aixó conduheixen los guberns ab sas orgullosas terquedats y tiranicas impertinencias.

Lo ministre de Foment, Sr. Canalejas, va aficionantse a las conferencias.

Divendres de la setmana passada ne doná una en lo Museu Pedagógich sobre la ensenyansa, es natural que, bo que sentí.

Pero Sr. Canalejas, ¿no fora més convenient, y sobre tot profiós, que aquestas bellas teorías que exposa en conferencias, procurés ferlas prácticass desde l' siti de ministre que ocupa?

Perque si la ministres s' ocupan en predicar sobre sos quefers, no sé en qui ni en qué s' deuran reñar pera fer la feyna.

Per algo es Espanya la nació que en política més abunda la molta llengua y pochets.

Al projecte de sufragi universal li están sortint uns florconos, que fins allá al dia de judici final, a entrada de losch, no podrá comensar a posarse en camí d' amar a las urnas.

Es a dir, de comensar la trampa.

De modo que ja pot estar tranquil en Cánovas en alló de vendre las papeleta la classe obrera.

Que de primer plourán pollastres rostits y tendrán sentit comú certs polítics, que no pas a Espanya veurém un sufragi vritat baix la dominació canovera-sagastinesca.

S' han escapat vintidós mil duros de las caixas d' Hisenda de Valencia, y la tribunals ara están buscant qui ha sortit darrera d' ells per atraparlos.

Mal nas té la justícia pera seguir aquestos rastres.

M' hi jugo l' cap de la faixa d' un general y las borlas d' un magistrat que aquestos duros no serán habidos.

Com lo qui la ha fet companyia en lo viatge.

A la hora d' entrar aquest número en màquina, dijous al matí, encara al jutjat d' instrucció no s' havia rebut de la Audiencia la causa en que hi ha las 4.000 pessetas de fiança carcelaria per nostre Director, y per consegüent, no podém encara anunciar als suscriptors de dita fiança que vingan a recullir sos diners.

Veurém quan temps haurém de tindre guar-

dada aquesta notícia per' anar-la donant a nostres llegidors.

Casi al mateix temps que la mort del príncep Rodolf, s'han fet públics una suïcida estranya: lo del seu criat de confiança y 'l' d'una baronesa molt amigada del citat personatge.

Lo telégrafo parla d' assassinats pera que no 's descobreixin certes vilenias.

Tapém depressa aquest pudriment d' elevada porqueria.

Nosaltres los descamisats no podem resistir tan repugnant fató.

A Gracia s'ha inscrit civilment un noy ab los noms de Aspías, Ling y Parsons, fill del company Ventura Garriga y de la companyona Josepha Maria Climent.

Per aquí 's comença a atacar la butxaca y 'l poder de la gran capellanada.

També 'l dilluns d'aquesta setmana se feu l' enterro purament civil de la noyeta de 4 mesos Proletaria Libre, filla de nostres amichs Anton Gurri y Teresa Claramunt, de Sabadell.

Per aquest camí práctic es per ahont té de avançar lo lliurepensament.

Tots los que tingan d' acudir a la Administració de LA TRAMONTANA, ficintse que desde aquest número ha quedat instalada en lo pis primer de la mateixa casa carrer de Ponent, n.º 1, cantonada al carrer del Carme, en lloch del pis tercer que abens ocupava.

LLIBRES REBUTS

Gente nueva, por Luis Paris.—Crítica inductiva d' alguns literats que més ó menos brillantment comencan a manifestarse en las Bonas Letras, barrejats ab altres sabradament coneguts, com J. Nakusz, Pompeyo Gener y Rosari de Acuña. Es un llibre molt ben escrit é interessant, d' una 300 planas en 8.º y que val 3 pesetas. Los buques submarinos, por D. Emilio Ruiz del Arbol, capitán de fragata.—En aquest llibre hi van recopiladas las principals invencions, més ó menos afortunadas fins avuy, sobre la navegació submarina. Es altament interessant y d' actualitat en los presents moments, pero s' hi nota la falta de menció del Lctino de Monturiol. Val una peseta y consta de prop de cent planas. La Tomata, setenni il·lustrat y literari que 's publica en aquesta capital.—Havém rebut la visita de dit periódich y establim ab gust lo cambi.

POBRE TARRASA...

Tarrasença, fills de Tarrasa, ó de la antiga Egara y tenim paciència encara per mirarlos lo que passen... Sembla una guerra civil lo que passa en nostra terra; cop de sabre á dreta y esquerra tant si ets honrat com si ets vil.

Los polissos ab garrots, los criats ab los cabells, movent mil terra basta a veu empuyant als nicots.

Aixó no ho pot aguantar sino un fexe de rajada;... ¡ab la guitarra aixafada qui 's veu capés de tocar!

Y anant cantant la canó dala florit y de la calca, que del modo que tot marxa tenim coma á la preud.

Y vindrán las eleccions, y 'l qui no voldrà votar, D. Pau l' anirà á buscar fentli mil proposicions.

Que arreglarán los carrés... que traucán las los burotes, que 'ns darán cédula á tota sense carreganahí res.

¡Ah política del basal... que juguen á la puput... ja se dich jo que heu ben perdut la agulla de naveg.

Sabeu que fa mesos temps que, pel vostre caperó, los preus de la preud están que petan de dents.

¡Si n' están, toa, de crematal y recordant los perills que poden passar sos fills al serre desamparats.

Apliqueu donchs sos torments y que pugui ser veüt, donantlos la llibertat porque son ben innocents.

Desde 'l més rich al més pobre, del monarquich al mesó, si 's treyde de la preud espléndida de la vostra obra.

PAU CABAS

Tarrasa 4 Febrer 1889.

Pera endegar una catedral á Madrid ha gastat l' Estat 30 milions de pessetas.

Poden consolarse ab aquesta notícia tots los obrers sense feyna y 'ls que tenen d' emigrar d' Espanya.

Si 'ls deixan morir de fam á lo menos los dirán missas.

Si algú paga.

Encara no li ha pogut passar la rabietta al rector de la Molsosa per un solt que li dedicarem fa cosa d' un parell de mesos, y ja torna á fer de las sevas.

L' altre dia se presentá á la plassa mentres lo jovent ballava, y pretingué ferlos parar per la rahó de no poguerse fer aixó prop de cap iglesia, segons deya.

Pero home, ¿se fican en vosté 'ls balladors respecte á lo de pendre aquell matrimoni sense familia á casa seva, y tindré vosté la clau de la porta que comunica ab la rectoría?

Donchs deixi que ballin, que ja té vosté 'l panero en bonas mans.

També 'l vicari de la Molsosa en alguna cosa vol ser emul del rector, y l' altre dia se las enfilava sobre si quan ballan la mà del home acostuma anar rellissant cap al polisson de la noya.

Home, no haverse ficat tant en aquestas cosas mundanas, y no se n' hauria adonat. ¿No veu que no li escau l' aficionarse gayre á las darretas del home... ó de la dona?

Nos diu un amic de Sant Martí que 'ls feligresos d' aquella ruchtoria están molt empipats porque mossen Pere ha fet anarhi un empaytánims de Barcelona que gasta tan pocs cumpliments en fer la feyna mística, que en un tan car y obrir d' ulls los deixa á tots ben llestos de las obligaciones piadosas de cada festa.

¿Heu vist pestanagas més grossos que 'ls devots de Sant Martí?

Precisament se queixan de que, anant á la oficina de la fé, los enllesteixin prompte la cédula.

Está vist que quan un devot fica la banya per un forat...

Lo rector del veñí poble de Sans las ha pagadas per baladrejar contra la escola laica La Verdad, allí estabierta, y molt será que, si continúa del modo que ho va fent, no scabi á Sant Boy ó dintre 'l carretó dels gosos.

Aquest mano ja va oficiar de fiscal quan lo assassinat dels carrabiners de Llers, y ara continúa vomitant son verí anti-lliberal desde 'l cubell del sant esperit.

Aquestas enfermetats rectorescas no 's curan més que ab bálсам de palo-santo.

Y aplicat ab cataplasma revolucionari.

CANTARELLAS

Si un capellá 's pregunta ¡qué es fey de Deu? contestall:—una máquina de fer diners.

Si 'ls capellans se posessein beig l' esquesna 'l polisson, estich segur que las donas protestarian d' aixó.

Des que 'ls botins comencan á ferse esfeytar la llana, que 'l clero la balla pobre y 'ls barbers la ballan grassa.

Lo clero que exercex treballa un paper de cómic pug represente los saons y está donantse al dimoni.

J. EMUNYA RIORD

Es molt hermosa, nieta, y encara ho serias més, si 'm tornessis la pesseta que ja fa molt temps que 'm dona.

PERDÓ CATALÉ

XARADA

—Oia, ¡qué tal das tercera? ¡qué fa la nena Ramona...? —Si que es una gran feyera que curra y prima argona. —Que té bona quart tercera? —Sense tenir ni un sol calaix se menja en molt poca estona una groicula total.

ROCH NARAY

GEROGLÍFICH

ABRIL

LA LA

LA LA

+

+

+

LOS LOS¹⁰ LO

10 DEU X

TRIQUINA

SOLUCIONS

Á LAS CATORZAS DEL NÚMERO PASAT

ANAGRAMA.—Una Nau. XARADA.—Corral. TERMO-CLOCAN.—Hospitalat.

Barcelona.—Tipografía LA ACADEMIA, Ronda de la Universitat, 1

¡A LA GABIA!

Rata segon

DOMINGO GOMBAU, de Falset;

aquest flavió, s'ha menjat 19 pessetas de TRAMONTANAS, es á dir, totas las que se li enviaren durant los quatre mesos que fou corresponal de nostre periódich en dita població.

Per ell tot foren ganancias, puig no ha pagat ni un céntim y ha portat bastants gastos en giros retornats.

Queda passejat solemnement per la gabia, y las empresas periodísticas en llibertat de no deixarse ratar paper per tan aventajat industrial.

A espavillarse tocan als que están en remull, si volen evitar la ratsca passejada.

Ratas consagrats: — 1. Joaquim Miquel, de Lleyda, per 27,50 pessetas.

Almanach de La Tramontana PER L' ANY 1889

BO DONICH Y BARATO UN RAL IN VEROSIMIL

DE SALIENT A IGUALADA Y VICE-VERSA

Viatje misterió d' un rector y una donzella

Preu UN ral

LA REVOLUCIO

3 rals. para n' tres cants 3 rals. Folleto de 32 planas il·lustrat ab bons grabets.